

De Ministersconferentie in Parijs over de
verdragen voor de Gemeenschappelijke Markt en Euratom

Op 18 februari jl. kwamen de Ministers van Buitenlandse Zaken opnieuw, dit maal te Parijs, bijeen teneinde een aantal nog opengebleven punten te regelen. Het betrof hier, voor wat de Gemeenschappelijke Markt betreft, de regeling voor het buitentarief en dat van de inschakeling van de overzeese gebieden. Voor wat Euratom betreft, ging het om de regeling van het vraagstuk van de eigendom van het splijtbaar materiaal. De resultaten van de onderhandelingen over bovengenoemde drie onderwerpen zou ik als volgt willen samenvatten.

1. Het buitentarief.

./.

Voor wat de regeling van het buitentarief aangaat, zij verwezen naar de als bijlage aan deze nota toegevoegde tekst, welke in Parijs het onderwerp van discussie is geweest. De in de bijlage opgenomen tekst bevat reeds de resultaten van het langdurig en soms moeizame overleg tijdens de conferentie van 18 februari. Deze resultaten waren de volgende:

- a. Voor de definitieve vaststelling van het buitentarief voor die posten, welke op lijst VI zullen worden geplaatst, zal een unanieme beslissing van de Raad van Ministers zijn vereist gedurende de eerste 8 jaar. Voorzover men in die periode nog niet tot overeenstemming kon komen, zullen nadien beslissingen van de Raad met gekwalificeerde meerderheid worden genomen. Voor de goede orde wijs ik er op, dat nog niet definitief vaststaat, welke posten op lijst VI zullen staan. Nog steeds worden onderhandelingen gevoerd om het aantal van de hierin op te nemen posten zo klein mogelijk te maken.
- b. Voorts is overeengekomen, dat de produkten, welke een Staat op lijst VI wil plaatsen, niet meer dan 2% mag omvatten van de totale waarde van zijn importen uit derde landen.
- c. Met betrekking tot de produkten geplaatst op lijst V (organische chemie) en lijst VI zal de Europese Commissie op verzoek van iedere geïnteresseerde Staat een tariefcontingent kunnen toestaan, wanneer een verandering in de bronnen der bevoorrading of een onvoldoende bevoorradingmogelijkheid binnen de Gemeenschap schadelijke gevolgen zou hebben voor de verwerkende industrieën in de betrokken Staat. Deze clause is vastgelegd in lid 5 van het in de bijlage opgenomen artikel 20.

Aangezien in het thans voorliggende ontwerp-artikel de unanimitéit 8 jaar geldt en bovendien het criterium, op basis waarvan de Commissie tariefcontingenten moet verlenen, ruimer is geformuleerd dan aanvankelijk

het geval was, terwijl de tariefcontingenten bovendien niet beperkt zijn tot de overgangsperiode van het verdrag, heb ik na overleg met Den Haag dit compromis aanvaard. Ook de andere delegaties hebben zich met de thans voorliggende tekst verenigd.

2. De overzeese gebiedsdelen.

Tijdens de eerste vergadering op 18 februari van de Ministers van Buitenlandse Zaken bleek het nog niet mogelijk tot een akkoord te komen op de essentiële punten. De tegenstelling lag hoofdzakelijk tussen de Fransen enerzijds en de Duitsers anderzijds, waarbij Nederland in het algemeen het Duitse standpunt steunde. De interventie der Italiaanse en de Luxemburgse gedelegeerden beperkte zich tot de mededeling, dat zij niet het bedrag zouden kunnen bijdragen, dat hen in de beide ter tafel liggende voorstellen was toegedacht.

De belangrijkste punten bij de meningsverschillen, die tijdens die eerste conferentiedag bestonden, waren de volgende:

a. De omvang van de investeringshulp.

De Franse Regering wenste een verbintenis van de 5 andere deelnemende landen voor een periode van 5 jaar, waarbij deze zich bereid zouden verklaren uitsluitend ten behoeve van de Franse overzeese gebiedsdelen een bedrag van \$ 500 mln te storten en wel \$ 50 mln in het eerste, \$ 75 mln in het tweede, \$ 100 mln in het derde, \$ 125 mln in het vierde en \$ 150 mln in het vijfde jaar. De Duitse Regering was slechts bereid tot een bijdrage van \$ 100 mln per jaar voor alle overzeese gebiedsdelen, een bedrag dat door alle 6 partners tezamen zou moeten worden opgebracht.

b. De termijn van de verbintenis.

Het Franse document wenst een verbintenis voor een periode van 5 jaar, zowel voor wat de hulp betreft als voor de regeling van de handelspolitieke aspecten van de associatie. Aan het einde van het vijfde jaar zou dan met unanimitéit door de Raad van Ministers een besluit moeten worden genomen omtrent de voortzetting zowel van de hulp als van de wederzijdse openstelling van de Gemeenschappelijke Markt en de overzeese gebieden ten opzichte van elkaar. Daarbij was het de bedoeling van het Franse voorstel dat, wanneer na 5 jaar geen overeenstemming zou worden bereikt over de voortzetting der investeringen, de Franse Regering de verdere afbraak der douanetarieven en contingenten in de overzeese gebiedsdelen ten opzichte van de 6 partners, niet alleen stop zou zetten, maar zelfs weer ongedaan zou maken. Dit laatste voorstel stuit op sterke bezwaren van Duitse zijde. Minister von Brentano stelde, dat hij wel bereid was een soort aanvangsétappe van 5 jaar te aanvaarden in plaats van de door hem zelf ge-

prefereerde regeling voor een periode van 12 jaar, doch dat hij zulks niet zou kunnen doen, indien er geen enkel vooruitzicht bestond op een voortzetting van de associatie na die 5 jaar. Een dergelijke proefperiode, waarin wel à fonds perdu bijdragen zouden worden gegeven, doch geen zekerheid zou bestaan over de totstandkoming van de handelspolitieke zijde der associatie, achtte hij economisch niet verantwoord. Duitsland prefereerde, indien Frankrijk daarop zou blijven insisteren, de eigen voorstellen geheel in te trekken en te vervangen door een aanbod voor 5 jaar van een Europese hulp ad \$ 100 mln per jaar aan de overzeese gebieden der verschillende partnerlanden, zonder daarbij echter op enigerlei wijze de handelspolitieke aspecten van de associatie te regelen. De handelspolitieke regeling en de eigenlijke associatie zouden dan na de sluiting van het verdrag rustig en weloverwogen moeten worden uitgewerkt.

/voorshands

Waar de grondgedachte van dit Duitse voorstel voor een soort Europese Marshall-hulp aan Afrika bij uitstek aansloot aan de terzake in Nederland bestaande opvattingen om de regeling der betrekkingen met de overzeese gebieden voorshands open te laten en hiermee bovendien de bezwaren van derde landen en het GATT tegen preferentiële afname van O.G.-produkten uit de Franse overzeese gebieden worden ondervangen, heb ik mij akkoord verklaard met het hierboven uiteengezette Duitse alternatieve voorstel.

Juist omdat dit laatste aspect van de preferentiële afname der produkten uit de overzeese gebieden niet was geregeld en omdat deze investeringshulp in de zin van het Duitse voorstel zo duidelijk het karakter had van een schenking, bleek de Franse delegatie niet bereid dit Duitse voorstel te aanvaarden. Als een soort compromis legde de Franse Staatssecretaris daarom in de loop van de avond een voorstel op tafel, dat het volgende inhield. Er zou een overeenkomst voor 5 jaar worden gesloten, waarin enerzijds investeringshulp door de partners zou worden gegeven en anderzijds tarieven en contingenten wederzijds in de overzeese gebieden en in Europa zouden worden afgebroken volgens het normale schema. Zou na die periode van 5 jaar geen overeenstemming worden bereikt over de voortzetting van de investeringen, dan zou de Franse Regering toch bereid zijn de afbraak der douanetarieven tussen de overzeese gebieden en de landen van de Gemeenschappelijke Markt te voltooien en daarnaast de liberalisatie van de invoer te consolideren op het niveau, dat na 5 jaar zou zijn bereikt. Wel zou reeds vóór de ondertekening van het verdrag het buitentarief moeten zijn vastgesteld voor de belangrijkste produkten uit de overzeese gebieden, waarbij dit niveau dan zodanig zou moeten zijn, dat ook hierin reeds een behoorlijke preferentie zou schuilen voor die overzeese

gebiedsdelen ten opzichte van concurrenten in derde landen. Laatstgenoemd Frans voorstel is in wezen de grondslag geweest voor de discussie in de bijeenkomst van Premiers.

c. De verdelingssleutel voor de bijdrage aan de investeringen.

In de Franse opvatting zou Frankrijk niet behoeven bij te dragen aan de investeringshulp bestemd voor de Franse overzeese gebieden. Alle andere delegaties waren evenwel van mening, dat Frankrijk ook haar aandeel in dit bedrag zouden moeten leveren.

d. De positie van Algerije.

De laatste Franse voorstellen hielden, in tegenstelling tot alle voorgaande voorstellen, plotseling de bepaling in, dat Algerije, tezamen met de andere "départements d'outre-mer" (zoals Martinique, Guadeloupe en Tahiti), volledig aan de Gemeenschappelijke Markt zouden moeten deelnemen. Gezien de onoverzienbare consequenties hiervan wensten de andere Ministers zich niet zonder meer met dit Franse voorstel akkoord te verklaren. Hoogstens was men bereid de positie van Algerije in een afzonderlijke conventie te regelen.

e. Tenslotte kon op de conferentie van 18 februari wel overeenstemming worden bereikt over het buitentarief van een aantal produkten uit de overzeese gebieden.

De 19e februari vond de bijeenkomst der 6 Premiers plaats, een bijeenkomst, welke vrijwel geheel aan het vraagstuk van de overzeese gebieden werd gewijd. Na langdurige en moeizame onderhandelingen, waarbij vooral de hoogte der bijdragen voor de investeringen in de overzeese gebieden het onderwerp van de discussie was, kon tenslotte overeenstemming worden bereikt over deze bijdragen en over de algemene opzet van de associatie. De tekst van de overeenkomst is aan dit verslag toegevoegd als bijlage II. In deze bijlage is tevens opgenomen het aanvaarde voorstel over de speciale positie van Algerije en het uitgegeven perscommuniqué.

In grote lijnen komt hetgeen is afgesproken op het volgende neer. Het verdrag tot instelling van de Gemeenschappelijke Markt zal een aantal beginselen bevatten, waarin de wens tot uitdrukking wordt gebracht om de overzeese gebieden van de betrokken ledenstaten te associëren met de Gemeenschappelijke Markt en tevens de bereidheid wordt uitgesproken bij te dragen aan de investeringen, welke nodig zijn om deze overzeese gebieden verder te ontwikkelen. Ter uitvoering van deze beginselen zal een eerste conventie voor een periode van 5 jaar worden gesloten. Deze conventie, welke als annex aan het verdrag zal worden toegevoegd, zal bepalingen bevatten:

a. betreffende de bijdragen van de ledenstaten aan de Gemeenschap teneinde deze in staat te stellen deel te nemen aan de investeringen met een sociaal en economisch karakter in het algemeen belang en

- b. betreffende het handelspolitieke regiem en het recht van vestiging tussen de ledenstaten en de overzeese gebieden.

Voor wat betreft de bijdragen moge ik U in het algemeen verwijzen naar de hierboven genoemde bijlage II. In het totaal zullen de 6 landen in 5 jaar \$ 581,25 mln bijdragen voor de investeringen in alle overzeese gebieden. Hier van zal \$ 511,25 mln voor de Franse overzeese gebieden zijn en onder meer \$ 35 mln voor Nieuw Guinea. Nederland zal in het totaal \$ 70 mln bijdragen. Omdat wij voor Nieuw Guinea \$ 35 mln terugkrijgen, zal de Nederlandse bijdrage netto \$ 35 mln bedragen.

Wat betreft het handelspolitieke regiem is overeengekomen, dat de regels voor de afbraak van tarieven en contingenten zowel door de overzeese gebieden als door de landen van de Gemeenschappelijke Markt wederkerig zullen worden toegepast. Wat na de periode van 5 jaar, waarvoor de conventie wordt gesloten, verder zal geschieden, zal door de Raad van Ministers worden bepaald. Indien de Raad hierover geen akkoord bereikt, zal in ieder geval de wederkerige afbraak der tarieven voortgang vinden.

3. Euratom.

Geregeld moest nog worden het vraagstuk van de eigendom van het splijtbaar materiaal en Euratom. Ten aanzien hiervan is beslist, dat dit zal berusten bij de Gemeenschap, dus bij Euratom.
